

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie M.Ż. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,

w dniu 11 czerwca 2026 r.,

wniosku w przedmiocie wyłączenia sędziego P.M.

od rozpoznania wniosku o ponowne zbadanie na podstawie art. 42a § 13 u.s.p.

wymogów niezawisłości i bezstronności SSO X. Y.,

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego P.M. od udziału w sprawie wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności sędziego X. Y. (sygn. akt II KB 80/25).

UZASADNIENIE

W dniu 20 maja 2026 r. wpłynęło zawiadomienie o przyczynie wyłączenia złożone przez SSN P.M., który wniósł o wyłączenie go od rozpoznania wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności sędziego X. Y. (sygn. akt II KB 80/25). Wnioskodawca, odwołując się do argumentacji wskazanej w uchwale składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, wskazał, że został wyznaczony do składu orzekającego w sprawie II KB 80/25, który jest nieprawidłowy, ze względu na udział w nim sędziów Sądu Najwyższego: T.S., D.P.,

A.R. i R.W., którzy uzyskali nominacje na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: uKRS). Ponadto, w jego ocenie również podlegające analizie w sprawie II KB 80/25 okoliczności mające uzasadniać wyłączenie SSO X. Y. ze względu na brak bezstronności w ujęciu instytucjonalnym, są aktualne wobec sędziów Sądu Najwyższego wyznaczonych do składu orzekającego, którzy zostali powołani do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w analogicznie ukształtowanym postępowaniu jak ww. sędzia, a zatem mieliby oni oceniać sytuację prawną, w której sami pozostają. W konsekwencji SSN P.M. wniósł o wyłączenie go od rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie okazał się zasadny. Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Mając na względzie stanowisko wyrażane dotychczas w orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczące sposobu pojmowania wymogu bezstronności sędziego (por. uchwała składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20), podzielić należy argumentację wnioskodawcy dotyczącą nieprawidłowości wyznaczonego do sprawy II KB 80/25 składu orzekającego i konsekwencji udziału w orzekaniu w tak ustalonym składzie.

Również zasadność podniesionego zarzutu ryzyka naruszenia zakazu *nemo iudex in causa sua* jest w tej sprawie oczywista. Wynika to ze zbieżności kwestii podlegającej rozstrzygnięciu w sprawie II KB 80/25, a zatem prawidłowości powołania sędziego SSO X. Y. oraz wynikającej z tych samych okoliczności prawidłowości powołania sędziów Sądu Najwyższego T.S., D.P., A.R. i R.W., którzy zostali wyznaczeni do rozstrzygnięcia tej kwestii. Obie wiążą się z konsekwencjami faktu powołania ww. sędziów w procedurze, w której uczestniczyła Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o KRS. Stanowisko wskazujące na wystąpienie w takim układzie okoliczności

oczywistych podstaw do wyłączenia jest już utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwała 7 sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22). Wniosek SSN P.M. o wyłączenie od orzekania w tak ukształtowanym składzie Sądu Najwyższego należało zatem uwzględnić.

Z tych powodów postanowiono jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]